

MUS.P-1/2
MYC.11-1/2

P. 17.900.02.005

Član 9.

Radna prostorija za pregled mjerila mora da ima dnevno i električno osvjetljenje prema jugoslovenskom standardu JUS U.C9.100, propisanom u Rješenju o jugoslovenskom standardu za zgradarstvo („Službeni list FNRJ”, br. 48/62), odnosno da osvjetljenje bude „veliko” i da se izvodi kao „opšte” osvjetljenje.

Član 10.

U radnoj prostoriji za pregled mjerila ne smiju se držati predmeti koji ometaju normalno obavljanje pregleda niti se smiju za vrijeme pregleda obavljati druge radnje osim pregleda mjerila.

Član 11.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu SFRJ”.

Br. 0404-3540/1
17. oktobra 1985. godine
Beograd

Direktor
Saveznog zavoda za mjere i
dragocjene metale
Milisav Vojičić, s.r.

281.

Na osnovu člana 33. stav 1. Zakona o mjernim jedinicama i mjerilima („Službeni list SFRJ”, br. 9/84), direktor Saveznog zavoda za mjere i dragocjene metale propisuje

PRAVILNIK**O METROLOŠKIM USLOVIMA ZA MANOMETRE ZA MJERENJE PRITISKA U PNEUMATICIMA**

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se metrološki uslovi koje moraju ispunjavati manometri za mjerenje pritiska u pneumaticima (u nastavku teksta: manometri).

Metrološki uslovi iz stava 1. ovog člana označavaju se skraćeno oznakom MUS.P-1/2.

Član 2.

Pod manometrima, u smislu ovog pravilnika, podrazumijevaju se mjerila čiji se rad zasniva na principu direktnog prenošenja deformacije elastičnog mjernog elementa, nastale pod dejstvom pritiska, na pokazni uređaj.

Član 3.

Manometri se dijele na:

- 1) manometre fiksno ili pokretno postavljene u servisnim i benzinskim stanicama, koji služe za kontrolu pritiska za vrijeme punjenja pneumatika;
- 2) ručne manometre koji čine dio pribora vozila i namijenjeni su za povremenu kontrolu pritiska pneumatika;
- 3) manometre ugrađene na vozilu i namijenjene za neprekidnu kontrolu pritiska u pneumaticima u toku vožnje.

Član 4.

Mjerni opsezi manometara mogu biti različiti u granicama od 0 MPa do 1 MPa ili od 0 bar do 10 bar.

Član 5.

Navedeni izrazi, u smislu ovog pravilnika, imaju sljedeća značenja:

- 1) oznaka klase tačnosti manometra je broj koji označava apsolutnu vrijednost najveće dozvoljene greške mjerenja pri upotrebi manometra, izražene u procentima gornje granice mjerenja;

- 2) varijacija pokazivanja manometra je razlika u pokazivanjima manometra kad on pokazuje istu vrijednost pritiska, bilo da pokazivanje, odnosno pritisak raste ili opada.

Član 6.

Granice dozvoljenih grešaka mjerenja za manometre koji se koriste u servisnim i benzinskim stanicama i za ručne manometre date su u sljedećoj tabeli:

Gornje granice mjerenja, u MPa	Granice dozvoljenih grešaka, u MPa	
	pri prvom pregledu	pri povremenom pregledu
do 0,4	$\pm 0,008$	$\pm 0,01$
preko 0,4 do 1	$\pm 0,016$	$\pm 0,02$

Član 7.

Granice dozvoljenih grešaka za manometre na vozilima izražene u procentima gornjih granica mjerenja su pri:

- 1) ispitivanju tipa $\pm 1,3\%$;
- 2) prvom pregledu $\pm 1,3\%$;
- 3) periodičnim pregledima i u radu $\pm 1,6$.

Član 8.

Varijacije pokazivanja manometara ne smiju da prelaze apsolutnu vrijednost granica dozvoljenih grešaka iz čl. 7. i 8. ovog pravilnika.

Član 9.

Varijacije pokazivanja manometara pri temperaturama koje odstupaju od $20^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ ne smiju da pređu $\pm 0,4\%$ od gornje granice mjerenja za svakih 10°C .

Član 10.

Manometar se sastoji iz sljedećih dijelova:

- 1) kućišta sa poklopcem;
- 2) pokaznog uređaja (brojčanik i kazaljka);
- 3) elastičnog mjernog elementa;
- 4) mehanizma za prenos pritiska sa elastičnog mjernog elementa na kazaljku;
- 5) nosača sa priključkom.

Član 11.

Kućišta manometra mora da zaštiti mjerni mehanizam i skalu od prodiranja prašine i vlage, kao i od udaraca i oštećenja.

Član 12.

Površina brojčanika manometra mora biti ravna i tako pričvršćena za kućište da se pod dejstvom vibracija ili udara ne pomjera.

Skala brojčanika manometra mora imati jednaka rastojaanja između dvije bilo koje uzastopne crte podjele.

Brojevi kojima su obilježene crte podjele moraju neposredno izražavati veličinu izmjerjenog pritiska bez primjene faktora množenja.

Član 13.

Kazaljka može imati vrh u obliku jednakokrakog trougla čija osnovica ne prelazi širinu najuže crte podjele i čiji ugao pri vrhu ne prelazi 60° .

Vrh kazaljke može da ima i oblik noža koji je postavljen upravno na ravan podjele i čija širina ne prelazi širinu najuže crte podjele.

Vrh kazaljke mora da pokriva $1/3$ do $2/3$ dužine najkraćih crta podjele.

Razdaljina između kazaljke i površine brojčanika ne smije biti veća od $0,02 l + 1$ mm, gdje je l razdaljina u mm između ose rotacije kazaljke i njenog vrha.

Član 14.

Elastični mjerni element je element manometra (npr. manometarska cijev, membrana, mijeh, spiralna opruga, elastična

čaura) koji se pod uticajem mjerenog pritiska elastično deformiše.

Elastični mjerni element mora biti izrađen od materijala koji obezbjeđuje postojanost fizičko-hemijskih osobina elementa (npr. legura bakra, nikla, čelika).

Član 15.

Mehanizam za prenos pritiska sa elastičnog mjernog elementa na kazaljku sastoji se od:

- 1) vođice vezane jednim krajem za slobodan kraj elastičnog mjernog elementa, a drugim krajem za segmentni zupčanik;
- 2) segmentnog zupčanika;
- 3) zupčanika.

Član 16.

Nosač sa priključkom mora biti vezan za elastični mjerni element i kroz njega se mora prenositi pritisak sa pneumatika na elastični mjerni instrument.

Član 17.

Ručni manometri mogu imati uređaj za blokiranje i vraćanje kazaljke u osnovni položaj. Uređaj mora da omogući očitavanje vrijednosti izmjenog pritiska po odvajanju manometra od ventila pneumatika.

Član 18.

Vrijednost podjeljka manometra mora iznositi 0,01 MPa, odnosno 0,1 bar.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, ručni manometri čija je gornja granica mjerenja preko 0,4 MPa, odnosno 4 bar, mogu imati i veći podjeljak, ali ne veći od 0,025 MPa, odnosno 0,25 bar.

Član 19.

Širina podjeljka ne smije biti manja od 1,5 mm.

Širine podjeljaka istog brojčanika ne smiju se međusobno razlikovati za više od 1/5 širine najmanjeg podjeljka.

Širina crte podjele ne smije biti veća od 1/5 širine podjeljka.

Svaka peta crta podjele mora se razlikovati od ostalih crta podjele većom dužinom, a svaka peta ili deseta crta mora biti obilježena brojem.

Skala na brojčaniku mora biti vidljiva i lako čitljiva sa razdaljine od najmanje 0,6 m bez optičkog sistema za uvećanje.

Član 20.

Manometar mora biti tako konstruisan da izdrži:

- 1) pritisak koji prelazi gornju granicu mjerenja za 25% za vrijeme od 15 minuta;
 - 2) 1.000 impulsa koje daje pritisak koji varira od 0 do 90/95% gornje granice mjerenja za manometre koji se koriste u servisnim i benzinskim stanicama i za ručne manometre;
 - 3) 10.000 ciklusa pritiska koji varira lagano od 0 do 75% od gornje granice mjerenja, sa frekvencijom koja ne prelazi 60 ciklusa u minuti, za manometre koji se koriste u servisnim i benzinskim stanicama i za ručne manometre čiji se uređaj za blokadu zaustavlja poslije mjerenja;
 - 4) 20.000 ciklusa pritiska koji lagano varira od 25% do 75% gornje granice mjerenja, sa frekvencijom koja ne prelazi 60 ciklusa u minuti, za manometre ugrađene na vozilu;
 - 5) temperature okoline od -20°C i $+50^{\circ}\text{C}$, za svaku po šest sati;
 - 6) vibracije frekvencije 50 Hz i ubrzanje od 50 m/s^2 u toku dva sata za ručne manometre i za manometre ugrađene na vozilu;
 - 7) potrese frekvencija od 80 do 120 udara u minuti i ubrzanje od 50 m/s^2 u toku dva sata za manometre ugrađene na vozilu, odnosno ubrzanje od 70 m/s^2 za ručne manometre.
- Poslije držanja manometra bez pritiska u trajanju od jednog sata, granice dozvoljene greške mjerenja i varijacije pokazivanja ne smiju da prelaze vrijednosti granica dozvoljenih grešaka propisanih ovim pravilnikom.

Član 21.

Natpisi i oznake na manometru moraju biti ispisani na jednom od jezika i pisama naroda, odnosno narodnosti Jugoslavije.

Natpisi i oznake moraju biti jasni, dobro vidljivi u radnim uslovima i ispisani tako da se ne mogu izbrisati ili skinuti.

Član 22.

Na brojčaniku manometra moraju se ispisati:

- 1) oznaka mjerne jedinice;
- 2) klasa tačnosti;
- 3) natpis „Manometar za pneumatik“;
- 4) znak koji pokazuje radni položaj manometra ako je potrebno.

Član 23.

Na brojčaniku ili kućištu manometra moraju se ispisati:

- 1) firma, odnosno naziv ili znak proizvođača;
- 2) tvornički broj (tekući broj proizvodnje);
- 3) godina proizvodnje;
- 4) službena oznaka tipa manometra ako je izvršeno ispitivanje tipa.

Član 24.

Na manometrima ugrađenim na vozilu moraju se ispisati:

- 1) tip automobilskih guma;
- 2) veličina pritiska koji odgovara tom tipu.

Član 25.

Manometri koji se nalaze u upotrebi, a nemaju natpis „Manometar za pneumatike“ mogu se upotrebljavati i poslije stupanja na snagu ovog pravilnika ako ispunjavaju ostale metrološke uslove propisane ovim pravilnikom.

Član 26.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o metrološkim uslovima za manometre za mjerenje pritiska u pneumaticima („Službeni list SFRJ“, br. 2/82).

Član 27.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu SFRJ“.

Br. 0404-3539
17. oktobra 1985. godine
Beograd

Direktor
Saveznog zavoda za mjere i
dragocjene metale
Milisav Vojičić, s.r.

282.

Na osnovu člana 46. tačka 2. Zakona o zaštiti životinja od zaraznih bolesti koje ugrožavaju cijelu zemlju („Službeni list SFRJ“, br. 43/76), predsjednik Saveznog komiteta za poljoprivredu izdaje

NAREDBU

O ZABRANI UVOZA U SOCIJALISTIČKU FEDERATIVNU REPUBLIKU JUGOSLAVIJU I PROVOZA PREKO TERITORIJE SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE ŽIVIH SVINJA, PROIZVODA, SIROVINA I OTPADAKA PORIJEKLOM OD SVINJA IZ KRALJEVINE HOLANDIJE

1. Radi sprečavanja unošenja u Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju zarazne bolesti afričke kuge svinja, zabranjuje se uvoz iz Kraljevine Holandije u Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju i provoz preko teritorije Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije sljedećih pošiljki:
 - 1) živih svinja;
 - 2) proizvoda, sirovina i otpadaka porijeklom od svinja, osim termički obrađenih konzervi.